

اشراف اقتصادی

یابوزیسیون دولت؟

▲ **سید ناصر قوامی: همتی می خواهد دوباره نامزد شود اما اشتباه می کند**

آرمان ملی - حمید شجاعی: عملکرد اقتصادی دولت سیزدهم که کم انتقاد هم نبوده از اقتصاددانان گرفته تا مردم عادی صدای همه را در آورده و همین مساله باعث شده که فضایی به وجود آید تا عملکرد دولت زیر ذره بین نقادان دولت برود. در این میان عده‌ای از کارشناسان و تحلیلگران نیز به عملکرد اقتصادی دولت نقدهایی را دارد می کنند که توجه رسانه ها را به خود جلب کرده است. یکی از این چهره ها عبدالناصر همتی رئیس بانک مرکزی دولت روحانی است که با اشراف اطلاعاتی به دلیل پست‌های مدیریت که داشته به برخی عملکردهای اقتصادی دولت واکنش نشان می دهد. گرچه در این میان برخی رسانه‌ها این نوع رویکرد همتی را حرکت در جهت نقد همدند در راستای قرار گرفتن در دولت سایه قلمداد می کنند اما پر واضح است که همتی نه خود می خواهد و اساسا به دنبال این مساله است که در مقام دولت در سایه قرار بگیرد. آنچه مسلم است رئیس سابق بانک مرکزی از آنجایی که در حوزه‌های اقتصادی زیر مجموعه دولت اشراف دارد به اظهار نظر می پردازد و به نظر نمی‌رسد که از گفته‌های خود قصد دیگری داشته باشد. از سوی دیگر اصلاح طلبان و حامیان دولت قبل در شرایط حاضر نمی‌توانند در مقام دولت در سایه قرار بگیرند چرا که امکان تاثیر گذاری بر دولت مستقر را ندارند. اینکه گفته می‌شود هدف همتی از این انتقادات تمرکز بر انتخابات ۱۴۰۴ است چندان منطقی به نظر نمی‌رسد. چرا که او لا هنوز زمان زیادی تا انتخابات بعدی ریاست جمهوری باقی است و از طرف دیگر لزومی احساس نمی‌شود که وی بخواهد از هم اکنون به این سمت وسو برود. لذا به نظر می‌رسد گمراه زنی صحیح این باشد که همتی صرا با به دلیل فهم اقتصادی از شرایط داخلی و بین‌المللی و به جهت نقد سازنده در راستای کمک به دولت این اظهارات را دارد. و هدف دیگری در این خصوص احساس نمی‌شود. نقدهای اخیر او به اظهارات رئیس‌جمهور و دولتمردان نشان می‌دهد همتی بناپیش را بر این گذاشته که وعده‌ها و عملکردهای اقتصادی دولت را در چهار سال پیش‌رو زیر ذره بین برود؛ خاصه که این روزها نقدها به تیم اقتصادی دولت و چندپاره بودن این تیم بالا گرفته است. همین مساله نیز باعث شده که بسیاری او را از هم اکنون یکی از نامزدهای انتخابات ۱۴۰۴ بدانند.

انتقاد به سبک همتی

تاکنون در مقاطع مختلف هم زمان که بحث از دولت سایه به میان آمده‌است همه نگاهها و اذهان به یک نفر معطوف می‌شد و آن شخصی نبود جر سعید جلیلی. این در حالی است که پس از روی کار آمدن رئیس‌ی و تشکیل دولت سیزدهم مورد حمایت اصولگرایان دیگر صحبتی از دولت در سایه نشد و آن‌طور که در دولت روحانی شاهد بودیم که کارگروه‌های متفاوتی بخش‌های مختلف دولت روحانی را تحلیل و آنالیز می‌کردند در این دولت اصلا شاهد دولت در سایه یا منتقد دولت نبوده‌ایم؛ چرا که سعید جلیلی دیگر آن آدم سابق نیست که با دولت سایه حملات بی محابایی داشته باشد. از طرفی به جای روحانی هم رئیس‌ی روی کار است. همین امر نیز باعث می‌شود که آقای دیلمتاد دست به عصا باشد تا میدا خاطر اصولگرایان از نقد دولت محبوب و مورد تاییدشان برنجد. به همین جهت جلیلی نمی‌خواهد با انتقادات خود در حوزه‌های مختلف حمایت اصولگرایان را از خود بردارد و جای آن انتقادات را خود بخور کند. قدر مسلم جلیلی می‌داند که دولت رئیس‌ی مطلوب همه اصولگرایان است و با همه نقدهایی که به آن وارد است نباید انتقاداتی به آن نمود که باعث تخریب یا پایین آمدن شان دولت شود. از این رو جلیلی ترجیح می‌دهد که بجای از مرز پیش برود و فعلا دولت در سایه خود را در پستو قرار دهد تا از طرفی همچنان حمایت اصولگرایان را داشته بشد و چهره محبوب آنها بماند و هم اگر احیاناً برنامهای برای حضور در قدرت چه در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۴ چه انتخابات مجلس ۱۴۰۲ دارد با انتقاداتی که چندان مورد قبول جریان حامی وی قرار نخواهد گرفت جایگاه خود را در میان اصولگرایان متزلزل نکند. این در حالی است که با گذشت شش ماه از دولت رئیس‌ی عده ای معتقدند که گویا دوباره دولت سایه به راه افتاده اما این بار به جای جلیلی رفیق اصلی رئیس‌ی انتخاباتی رئیس‌ی یعنی همتی وارد عرصه شده و دولت سایه را رهبری می‌کند. این جریان بر این باورند که نگاهی به انتقادات همتی این مساله را به وضوح نشان می‌دهد. آخرین توتیتی که وی در اعتراض و انتقاد به روند موجود داشت به واکنش به اخراج دکتر محمد فاضلی استاد بر جسته دانشگاه شهید بهشتی باز می‌گردد. جایی که در توتیتی نوشت: «تسویه استادن از دانشگاه‌ها به دلایل سیاسی می‌تواند نشانه تصمیم برای در هم ریختن ساختار نیروی انسانی کشور باشد. اخراج دکتر محمد فاضلی از دانشگاه بهشتی تأسفار است. امیدوارم آقای رئیس‌ی و همسر شان به‌عنوان عضو کمیته جذب این دانشگاه جلوی این‌گونه اقدامات بایستند» به هر چند که او پیش از این نیز در خصوص بحث صادرات نفت و سهم دولت سیزدهم در خنثی سازی تحریم‌ها و همچنین صحت‌های خاندوزی وزیر اقتصاد در خصوص استقراض از بانک مرکزی نیز اظهارات واکنش‌هایی داشته که جملگی نشان می‌دهد همتی در مقام اپوزیسیون دولت مستقر قرار گرفته‌است. چنانکه محمد باقر قالیباف و سعید جلیلی در سال‌های ۹۲ و ۹۶ انجام دادند و سید ابراهیم رئیس‌ی نیز بر همین اساس در انتخابات ۱۴۰۰ شرکت کرده و رای آورد. این در حالی است که اساسا نوع رویکرد همتی خلاف این موضع را نشان می‌دهد و

نوعی صرفا بر مبنای اشراف اقتصادی خود به موضوعات این اظهارات را بیان می‌کند و به نظر نمی‌رسد هدف دیگری داشته باشد.

همتی می‌خواهد نامزد شود!

یک فعال سیاسی اصلاح طلب در خصوص اظهارات اخیر عبدالناصر همتی اظهار داشت: دلیل اصلی این رویکرد به نظر من این است که می‌خواهد در دوره بعد هم نامزد انتخابات ریاست جمهوری شود اما به نظر من اشتباه می‌کند چون اگر قرار باشد این انتقادات را قدری تندتر کند، رد صلاحیت خواهد شد. جیت الاسلام ناصر قوامی گفت: نکته مهم تر این است که او ظرفیت لازم را ندارد و قبل از این کارها باید پاسخ دهد وقتی خودش در بانک مرکزی بود برای این ملکیت چه کرده است؟

ادامه صفحه ۶

نه «آهسته» به مطالبات «بلند» زنان

مسئولان: می‌خواستیم اما نشد!

▲ **یادامچیان: زنان از تلویزیون هم می‌توانند فوتبال را ببینند!**

▲ **استاندار گلستان: دوست داشتم یکی از فرمانداران بانو باشد**

ز ن به عنوان معاون امور زنان خانواده در دولت حضور دارد. آخرین مورد وعده انتصاب‌های زنان که محقق نشد به استاندار گلستان باز می‌گردد که دیروز با اشاره به اینکه تلاش کردم برای انتصابات به حجت شرعی بین خود و خدا برسم، گفت: چون معصوم نیستم امکان دارد اشتباه هم کرده باشم. علی محمد زندگانه گفت: در استفاده از بانوان در مدیریت‌های استانی و شهرستانی به خودمان نمره خوبی نمی‌دهم. بنده شخصا دوست داشتم که حداقل یکی از فرمانداران شهرستان‌های ما یک بانو باشد اما یک شاخص‌های ۱۰گانه و نظرات و اجماع معتمدین و منتقدین و فرآیند مصاحبه و انتخاب این مهم محقق نشد. وی بابیان اینکه تلاش خواهیم کرد در لایه‌های بعدی انتصاب مدیران این نقیصه را جبران کنیم، خاطر نشان کرد: حکم فرمانداران نیز استفاده از بانوان را قیسد کرده و در جلسه بعدی با آنها هم بر این نکته تاکید می‌کنم، استاندار گلستان با تاکید بر اینکه رزومه ۲هزار و ۷۰۰ نفر از نخبگان استان را بررسی کرده‌ایم، افزود: در حال حاضر پرونده ۷۰۰نفر از این عزیزان به کمیته انتصاب رسیده و در حال بررسی نهایی است. زندگانه با اشاره به اینکه در انتصابات هیچ گاه به حاشیه سازی‌ها توجه نکردم، ادامه داد: معیارهای و مشخصاتی را از قبل با نگاهی کارشناسی تدوین کرده و تلاش کردم بین خود و خدای خود به حجت شرعی برسم و وقتی به این حجت شرعی رسیده و فردی را مفید ارزیابی کردم استفاده از او را در دستور کار قرار دادم.

برنامه عجیب برای تماشای فوتبال

البته ظاهرا رئیس‌ی فضا را برای شنیدن صدای زنان آماده کرده و مخالفت جدی با

هشدار شورای نگهبان به بهارستان نشینان؛

نمایندگان در انتصاب‌ها دخالت نکنند

▲ **دخالت در انتصاب‌ها برابر با خروج از صلاحیت‌های نمایندگی تلقی می‌شود**

حق نمایندگان مجلس است اما دخالت و پافشاری بر نظرشان در زمینه انتصاب‌ها به هیچ عنوان درست و قابل قبول نیست.

انتصاب‌هایی که کم نیستند

اما چه موضوعی سبب شده تا شورای نگهبان چنین به نمایندگان مجلس هشدار بدهند که از دخالت در انتصاب‌های مجلس پرهیز کنند؟ از آغاز به کار دولت سیزدهم زمه‌های سهم‌خواهی و دخالت بر برخی نمایندگان مجلس در انتصاب‌های دولت شنیده شد حتی برخی اوقات شنیده شد که نمایندگان با فشار به دولت خواستار استخدام نزدیکانشان هستند. مانند آن روز که فیلمی از درگیری لفظی حسن نوروزی، نماینده مردم رباط کریم در مجلس و محسن منصوری، استاندار تهران در فضای مجازی منتشر شد؛ ماجرای فیلم منتشر شده از این قرار است که گویا در مراسم معارفه یازدهمین فرماندار شهرستان رباط کریم، نوروزی است به عدم انتصاب گزینه مطرح شده از سوی خود به منصوری اعتراض می‌کند. استاندار تهران در پاسخ به این اعتراض خطاب به حضار جلسه می‌گوید، گزینه‌هایی که به‌عنوان فرماندار بومی معرفی شده بودند هر کدام به‌نوعی شرایط احراز صلاحیت برای این پست را نداشتند. منصوری در ادامه همچنین خطاب به نوروزی نماینده رباط کریم اظهار داشت، شما نباید به‌جای استاندار، فرماندار منصوب کنید. ۲۶دی هم خبرآنلاین نوشته بود: «الهام اکبری (همسر احمد نادری نماینده تهران) دومین پست خود را در دولت سیزدهم گرفت. اکبری مدتی قبل «مشاور وزیر ارشاد در امور آموزش‌های شهروندی» شده

تکرار و توسعه تجمعات هیچ خطری ندارد

تجمعات قانون دارد و باید در چارچوب آن حرکت شود. فعال حقوق بشر گفت: تکرار و توسعه تجمعات هیچ خطری ندارد بلکه باعث شناسایی معایب، ضعف‌های مدیریتی و مدیران نالایق می‌شوند که بعد از آن باعث واکنسینه کردن کشور و حتی نظام سیاسی در برابر آفت‌های خود می‌شود. عمادالدین باقی درباره افزایش تجمعات مردمی به خاطر مسائل معیشتی گفت: این که تجمعات و اعتراضات به خاطر مسائل معیشتی بیشتر شده حرف درستی است. اما از یک منظر دیگر می‌توان گفت این تجمعات خیلی کمتر از آن چیزی است که در دیگر جوامع رخ می‌دهد. در جوامع دموکراتیک وقتی یک سنت به نرخ بنزین اضافه شود یا یک درص تورم بالا برود غوغا به پا می‌شود. اما در اینجا با توجه به جهش قیمت‌ها و شکاف بیشتر بین درآمدها و هزینه‌ها، نرخ اعتراضات به مراتب کمتر است به دلیل اینکه ریسک بالاست. وی افزود: تجمعات اعتراضی اموری طبیعی هستند اما فقدان نهادهای مدنی می‌تواند آنها را یک تهدید بدل کند. نهادهای مدنی در همه جوامع نقش حائل میان اعتراضات و ساختار سیاسی را دارند.

بازنگری در جبهه اصلاحات برای انتخابات

با وجود تمام تخریب‌ها و تلاش‌ها برای تغییر لیدر جریان اصلاحات اما اصلاح طلبان اسیر فضا سازی‌ها نشده‌ند و بر رهبری سیاسی خاتمی تاکید دارند. عضو شورای مرکزی انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها گفت: این انجمن ظاهر روز ریکشینه به دیدار سیدمحمد خاتمی رفته و درباره انتخابات، تصمیم به بازنگری در جبهه اصلاحات و دانشگاه‌ها به بحث و گفت‌وگو پرداخته‌اند. علی محمد حاضری گفت: در این دیدار، درباره شرایط کشور به ویژه بعد از انتخابات اخیر که جامعه نسبت به برخی روندها در انتخابات واکنش منفی دارد، لزوم تصمیم بر بازنگری در جبهه اصلاحات برای استراتژی‌های انتخابات و همچنین مسائل دانشگاه‌ها به نوعی تلاش می‌شود تا فضای نقد و گفت‌وگو پسته شود و همچنین اساتیدی که در چارچوب نگرش‌های سفارش شده فکر نمی‌کنند، بحث و گفت‌وگو شد. وی همچنین درباره نظر آقای خاتمی در خصوص تحولات روز گفت: ایشان قرار است در پیامی که روز پنج‌شنبه به انجمن اسلامی مدرسین دانشگاه‌ها می‌دهند این موارد را منعکس کنند و احتمال دارد به کارها و تلاش‌ها و فکرهای جدی که در این مدت به نقد و بررسی گذاشته است اشاره شود.

اصلاح طلبان اقدام به نوسازی گفتمان خود کنند

دور بودن از قدرت فرصت مناسبی است که گروه‌های اصلاح طلب به بررسی عملکرد و تبیین برنامه‌های تازه بپردازند. دیروز دبیر کل حزب اتحاد به این موضوع اشاره کرد و در پاسخ به این سوال که بزرگان جریان اصلاحات برای بازگرداندن سرمایه اجتماعی چه باید انجام دهند اصلاح طلبان چگونه باید نشان دهند که به فکر منافع ملی هستند و حزبی و جریانی، گفت: این پرسش اصلی است که موضوع گفت‌وگوی امروز اصلاح طلبان است. در واقع این سوال مطرح است که با توجه به امتناع سیاست ورزی اصلاح طلبانه اصلاح طلبان چگونه می‌توانند سیاست ورزی کنند؟ دو دیدگاه در مجموع وجود دارد، دیدگاه اول اینکه اصلاح طلبان ضمن سرمایه گذاری جدی که باید برای احیای پایگاه اجتماعی خود داشته باشند، باید از یک سو دست به نوسازی گفتمانی بزنند و از سوی دیگر در حرکت‌های جمعی خود نیز باید به این نوسازی قائل باشند. آذر منصوری بعد از انتخابات ۱۴۰۰ هم این دو تحلیل متفاوت وجود دارد و طبیعی است اگر نفاهم و توافقی در این زمینه شکل نگیرد اتفاقی که در دو انتخابات گذشته افتاد در انتخابات ۱۴۰۲ هم خواهد افتاد.

گفت‌وگو

قاسم مجبعلی در گفت‌وگو با «آرمان ملی» مطرح کرد:

رایزنی امیر قطر برای تبادل زندانیان

آمریکا و ایران

▲ **مساله راستی آزمایی به صورت گام به گام حل می‌شود**

▲ **حذف مکانیزم ماشه به معنای تغییر در برجام است**

آرمان ملی - **علیرضا پورحسین:** امیر قطر که به واشنگتن سفر کرده، روز دوشنبه با جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا دیدار کرد. مقامات آمریکایی می‌گویند که بایدن

در جریان این دیدار با امیر قطر درباره ایران، اوکراین و مسئله امنیت انرژی بحث و رایزنی کرد. قطر از بزرگ‌ترین صادر کنندگان گاز طبیعی در جهان به شمار می‌آید و ممکن است در صورت قطع انتقال گاز روسیه به اروپا در نتیجه بحران اوکراین، این کمبود را جبران کند. همچنین وزیر امور خارجه قطر چند روز پیش از سفر امیر قطر به آمریکا به تهران سفر و با مقامات ایرانی دیدار کرده بود. فارغ از نقش آفرینی در این عرصه به نظر می‌رسد که رئیس جمهوری فرانسه نیز وارد عمل شده است تا مسائلی همچون راستی آزمایی، مکانیزم ماشه و ضمانت عدم خروج از برجام حل و فصل شود. در راستای بررسی این مسائل «آرمان ملی» گفت‌وگویی با قاسم مجبعلی، مدیر کل پیشین خاورمیانه وزارت امور خارجه داشته است که در ادامه می‌خوانید.

▲ **گفت‌وگوهای تلفنی سران کشورها آیا می‌تواند منجر به این امر شود که گروه‌های آخر مذاکرات در وین نیز باز شود؟**

مشخصا زمانی که گفت‌وگوها در سطح کارشناسی به بن‌بست می‌رسد شاهد هستیم که چنین گفت‌وگوهایی در سطح سران کشورها انجام می‌شود که یکی از مهم‌ترین این گفت‌وگوها، رایزنی رئیس جمهوری ایران و فرانسه بوده است که می‌تواند منجر به تسهیل در روند مذاکرات شود. جزئیاتی در خصوص این گفت‌وگوی تلفنی منتشر نشده است اما دفتر ریاست جمهوری فرانسه در بیانیه‌ای اعلام کرد، امانوئل مکرون در گفت‌وگوی تلفنی خود با ابراهیم رئیسی خواستار تسریع در روند مذاکرات وین شده است و اگر این اتفاق رخ دهد می‌توان در وین به یک توافق خوب دست پیدا کرد. از سوی دیگر به نظر می‌رسد که رئیس‌ی خطاب به امانوئل مکرون گفته است که ایران در فرآیند مذاکرات، اراده و جدیت خود را برای حصول توافق اثبات کرده است و هر تلاشی از طرف مقابل، در این رابطه باید شامل لغو تحریم‌ها، راستی آزمایی و ضمانت معتبر باشد. مذاکرات به نقطه حساس خود رسیده است و به تصمیم گیری‌های سیاسی نیاز دارد که این تصمیم گیری‌ها همواره در سطوح بالای هر کشور انجام می‌شود.

▲ **سفر امیر قطر به آمریکا برای دیدار با رئیس‌جمهوری ایالات متحده نیز در این راستا انجام شده است؟**

به نظر می‌رسد که قطر برای مجموعه‌ای از علت‌ها در این عرصه نقش آفرینی می‌کند و گویا قطر قصد دارد در خصوص تبادل زندانیان میان ایران و آمریکا میانجی شود و این امر را ممکن کند. بالاخره کشورهای این چنینی هر کدام می‌خواهند چیزی را به نام خود ثبت کنند و نقش آفرینی داشته باشند. قطر امروز کاری را انجام می‌دهد که چند سال پیش عمان این کار را انجام می‌داد. قطر در وهله اول احتمالا در خصوص تبادل زندانیان ایران و آمریکا میانجی‌گری می‌کند و در ادامه در خصوص برجام بین‌المللی طبیعتا هر کشوری علاقه‌مند به این است که در مسائل مختلف دخالت کرده و به قول معروف خودی نشان بدهد. باید توجه داشت که این پیش قدمی‌ها زمانی رخ می‌دهد که دو طرف دلخوری یک پالس مثبت از خود نشان دهند و ایران و آمریکا هم در خصوص برجام ابراز تمایل کرده‌اند که توافق احیا شود و هم در خصوص تبادل زندانیان مایل به انجام این امر هستند.

▲ **اساسا مطرح کردن مسائلی همچون مکانیزم ماشه و راستی آزمایی در توافق به چه شکلی باید پیش رود و چه مواردی باید مدنظر قرار گیرد؟**

حذف مکانیزم ماشه به این معناست که برجام دستخوش تغییر شده و به دنبال ترمیم آن هستند که این یک بحث جدید است که اگر مطرح شود ممکن است با خواسته‌های خارج از برجامی و جدید طرف‌های غربی مواجه شویم. مشخصا مکانیزم ماشه به ضرر ایران است و اگر راهی پیدا شود که بتوان آن را از توافق حذف کرد که یک اتفاق خوب است و ایران اطمینان بیشتری نسبت به آینده توافق پیدا می‌کند. در خصوص راستی آزمایی در مذاکرات برجام نیز به همین شکل است. به نظر می‌رسد که مساله راستی آزمایی قرار است با برداشتن گام‌هایی از سوی طرفین حل و فصل شود و توافق به صورت گام به گام اجرا شود. مساله ضمانت کمی پیچیده‌تر است زیرا شاید حتی در مجلس دو کشور نیز پس از توافق موضوع حل و فصل نشود. دست پیدا کردن به ضمانت در توافق‌های چندجانبه که زیر نظر شورای امنیت انجام می‌شود عملا سخت است. هیچ امری در این خصوص صد در صدی نیست و به نظر می‌رسد باید طبق همان توافق سال ۲۰۱۵ پیش رفت تا توافق در وین حاصل شود. به همین علت امور ضرورت دارد تا یک سیاست خارجی متوازن و همه جانبه با همه طرف‌ها و بازیگران منطقه‌ای و بین‌المللی طراحی کنیم. چرا که سیاست‌های یک طرفه در دنیای امروز جواب نمی‌دهد. از سویی دیگر این سیاست باید چند مسئله اساسی را مورد توجه قرار دهد. اگر نتوانیم مناسبات را با آمریکا به درجه عادی ساری کنیم، حداقل می‌توانیم تشنج زدایی کنیم. دوم، همزمان با کشورهای بزرگ منطقه مثل عربستان پیش برویم چون اگر مناسبات ما با عربستان بهبود پیدا کند، روابط عربستان با کشورهای جنوب خلیج فارس مانند عراق و سوریه و لبنان هم بهبود پیدا می‌کند و یک آرامشی به منطقه باز خواهد گشت که نتیجه آن عدم فشار به آمریکا برای تحریم ایران است. در این برهه زمانی باید هوشمندانه گام برداشت زیرا هر اقدام اشتباه و یا هر کوتاهی می‌تواند منجر به یک دست دستان در فرصت‌ها شود. تنظیم سیاست خارجی به شکلی که تضمین کننده منافع ملی ما می‌تواند در این مسیر بسیار موثر باشد.